

פסחים ק: (ש 3 מהסוף) עד קב. (ש 5 מהסוף)

ביאורי מושגים

היכן מברכים ברכה אחרונה - על לחם חייבים לברך במקום הסעודה, על פירות ומשקאות שברכתם 'בורא נפשות' ניתן לברך בכל מקום. הראשונים נחלקו לגבי האוכלים שמברכים עליהם מעין שלוש: רשב"א: מברכים עליהם בכל מקום, רש"י ורמב"ם: חייבים לברך עליהם במקום האכילה. הר"ף והרא"ש: על מיני מזונות יש לברך במקומם, ועל יין ופירות שבעת המינים ניתן לברך בכל מקום. שינוי מקום - כל הראשונים מסכימים ששינוי מקום מצריך לברך ברכה ראשונה מחדש. הראשונים נחלקו האם הוא מצריך לברך גם ברכה אחרונה על מה שאכלנו במקום הראשון (רוב הראשונים) או שהברכה האחרונה במקום החדש תועיל גם על מה שאכלנו במקום הישן (תוס')

הלכה כשמואל. (והמסורת שחוץ משלוש הלכות, רבה פסק תמיד כרב - נכונה רק במקרים שבהם רב מחמיר)

מתי מועיל קידוש (האם 'קידוש במקום סעודה')
רב:
 גם אם לא סעד בסמוך לו (ולכן כולם יוצאים ידי חובה בקידוש שבבית הכנסת)
שמואל:
 רק אם סעד בסמוך לו (ולכן לא יוצאים ידי חובה בקידוש שבבית הכנסת)

מה נחשב שינוי מקום (לגבי יין במקום סעודה):
 עבר מבית לבית או מחדר לחדר - נחשב מקום חדש,
 עבר מפניה לפינה באותו חדר - נחשב אותו מקום.

מה נחשב שינוי מקום (לגבי ברכה מחדש):
 עבר מבית לבית - נחשב מקום חדש,
 עבר מחדר לחדר - רוב הראשונים: נחשב מקום חדש, הגירסא שלפנינו: נחשב אותו מקום,
 עבר מפניה לפינה באותו חדר - נחשב אותו מקום.

אדם שהחליף מקום באמצע האוכל
ר' יוחנן:
 אף פעם לא צריך לברך מחדש,
רב ששת:
 תמיד צריך לברך מחדש,
רב חסדא -
 תלוי היכן צריך לברך את הברכה האחרונה.
 כשהיבים לברך במקום המקורי: לא צריך לברך מחדש, כשניתן לברך בכל מקום: צריך לברך מחדש.

בברייתות מצאנו ש:
 1. שיטתו של ר' יוחנן נדחתה!
 2. ישנה שיטה הסוברת כרב ששת (ר"י), ושיטה הסוברת כרב חסדא (חכמים)

הטעם של רב חסדא ושל דין חבורה:
 כשהיב לברך במקומו וכן כשנשאר מישהו מבני החבורה - אנו יודעים שהם יחזרו למקום המקורי (כדי לברך או כדי לא להשאיר את חברם לבדו)
 לכן שינוי המקום לא נחשב סיום הסעודה הראשונה.

חבורה שאכלה והלכה למקום אחר:
 כשרוב החבורה הלכה אבל נשאר אדם אחד - לא נחשב שינוי מקום.
 כשכל החבורה הלכה - נחשב שינוי מקום.